

Správa o dlhodobej udržateľnosti verejných financií za rok 2017

Anetta Čaplánová

Tlačová konferencia RRZ, 26. apríl 2018

www.rozpoctovarada.sk

Hlavné závery RRZ (1)

www.rozpoctovarada.sk

- V roku 2017 ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti dosiahol úroveň 1,1 % HDP a mierne prekročil hranicu nízkeho rizika pre dlhodobú udržateľnosť.
- Aj v dôsledku revízie hodnotenia za rok 2016 verejné financie SR v roku 2017 nedosiahli stav dlhodobej udržateľnosti.
- Medziročne došlo k zhoršeniu dlhodobej udržateľnosti o 0,3 % HDP. Priaznivý ekonomický vývoj v roku 2017 vláda plne nevyužila na zlepšenie fiškálnej pozície. Upravené saldo rozpočtu sa zlepšilo o 0,2 % HDP menej ako predpokladal základný scenár nezmenených politík.

Hlavné závery RRZ (2)

www.rozpoctovarada.sk

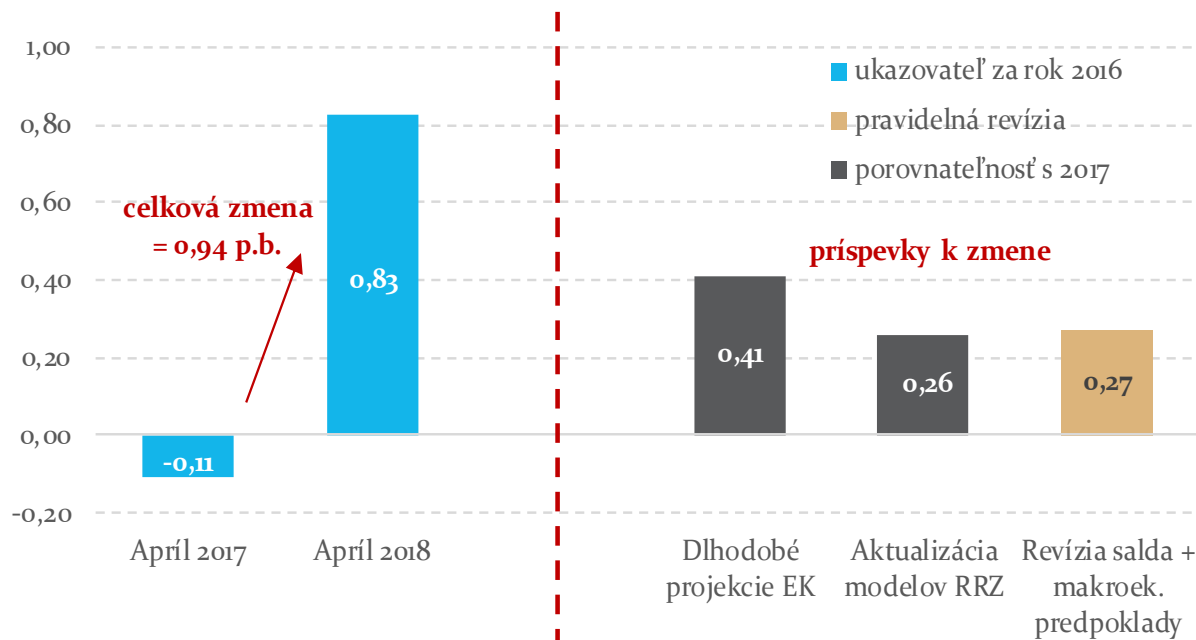
- Vychádzajúc zo základného scenára, do roku 2021 sa má deficit zlepšiť o 0,5 % HDP (priaznivý makroekonomický vývoj, úspory na výdavkoch dôchodkového systému a úrokových nákladoch) – plné využitie týchto pozitív je rozhodujúce pre nezhoršenie dlhodobej udržateľnosti oproti stavu v roku 2017.
- Na dosiahnutie udržateľných verejných financií je potrebné do roku 2021 dosiahnuť štrukturálny prebytok rozpočtu v rozpätí 0,3 až 0,4% HDP, splnenie vládou stanoveného strednodobého rozpočtového cieľa (MTO) je nepostačujúce.
- V porovnaní s rokom 2016 nedošlo k významnejším zmenám v hodnotení fiškálneho zaťaženia budúcich generácií.

Aktualizácia ukazovateľa za rok 2016

Verejné financie v roku 2016 neboli udržateľné

www.rozpoctovarada.sk

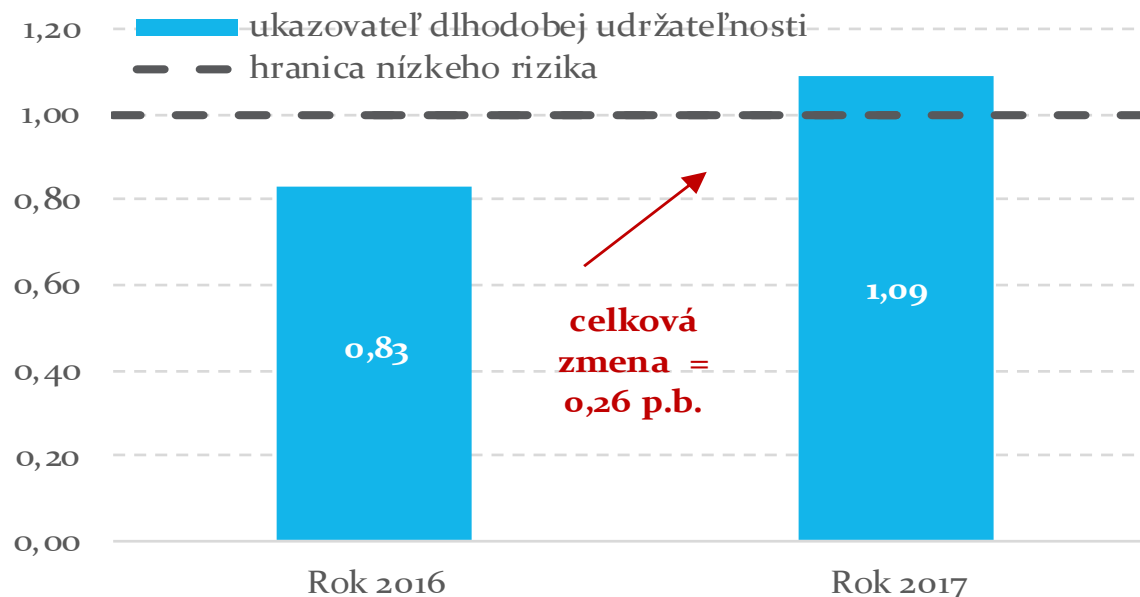
Zmena ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti v roku 2016 (% HDP)

- Revízia salda a makroekonomického vývoja zhoršila ukazovateľ v roku 2016 o 0,27 p.b.
- Ďalšie zmeny veľkosti ukazovateľa boli dôsledkom úpravy dlhodobých projekcií EK a aktualizácie modelov RRZ a nesúviseli s opatreniami vlády.

Dlhodobá udržateľnosť sa v roku 2017 zhoršila

Zmena ukazovateľa medzi rokmi 2016 a 2017 (% HDP)

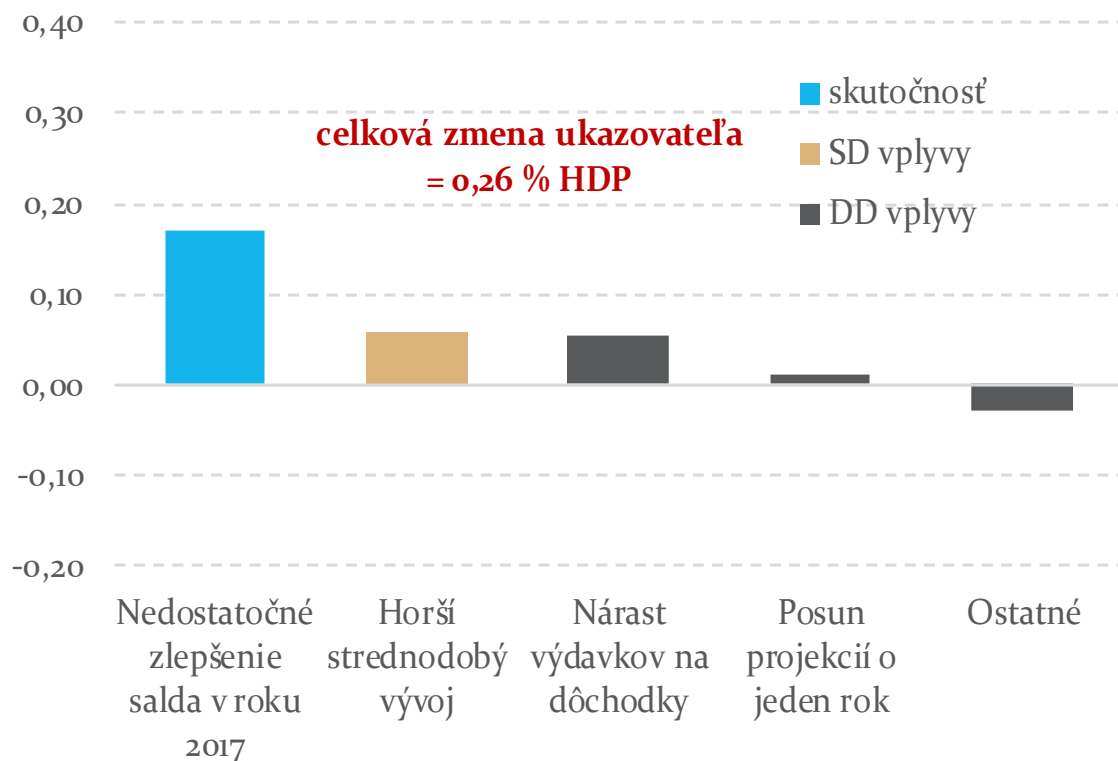

- Mierne prekročenie hranice nízkeho rizika dlhodobej udržateľnosti
- Na udržanie dlhu verejnej správy pod hornou hranicou dlhového limitu (50 % HDP) v období nasledujúcich päťdesiatich rokov je potrebné nad rámec predpokladov základného scenára prijať v strednodobom horizonte dodatočné opatrenia vo výške približne 1,1 % HDP

K zhoršeniu ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti prispeli aj opatrenia vlády

www.rozpoctovarada.sk

Príspevky k zmene ukazovateľa medzi rokmi 2016 a 2017 (% HDP)

- Nedostatočné využitie pozitívneho vývoja verejných financií na rýchlejšiu konsolidáciu
- Dočasná minimálna valorizácia dôchodkov

Zlepšenie salda VS v roku 2017 nebolo postačujúce pre udržanie ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti na úrovni roka 2016

Porovnanie základného scenára so skutočnosťou (% HDP, apríl 2018)

	2016	2017	zmena
Saldo VS			
Základný scenár 2016	-2,2	-0,9	1,3
Skutočnosť	-2,2	-1,0	1,2

úprava o vplyv hosp. cyklu, jednorazové vplyvy, korekcie EÚ a úrokové náklady

Štrukturálne primárne saldo VS

Základný scenár 2016	0,0	0,4	0,4
Skutočnosť	0,0	0,2	0,2

Zdroj: RRZ

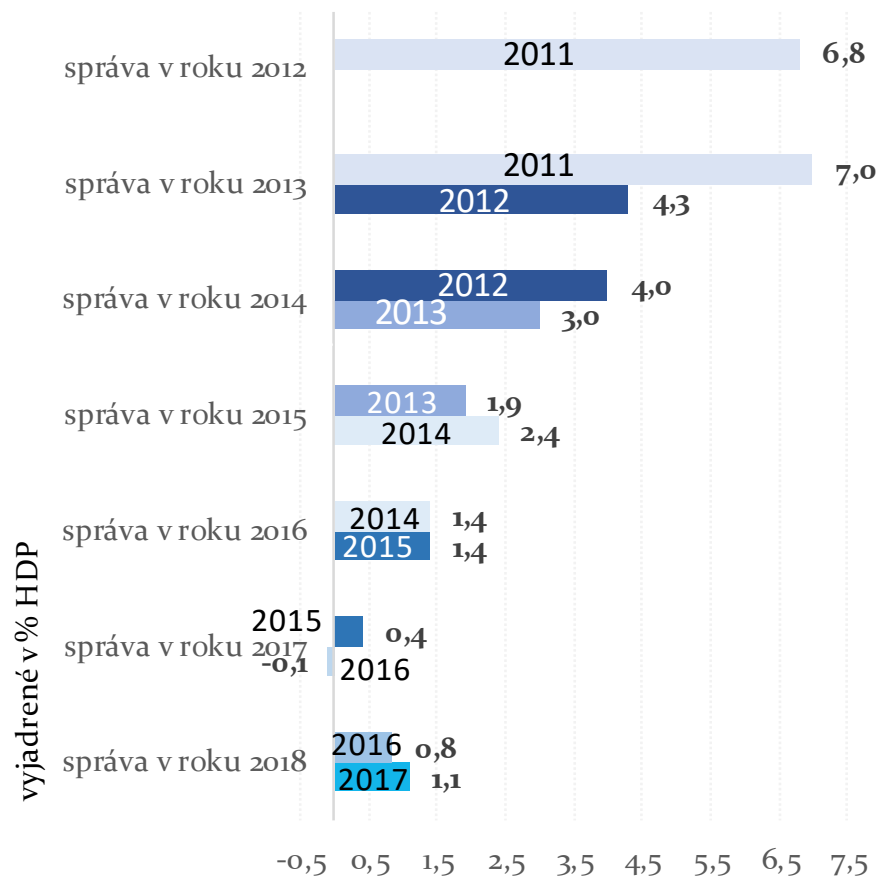
- Saldo VS sa výrazne zlepšilo, najmä kvôli faktorom mimo kontroly vlády

- Podľa scenára nezmenených polík sa malo štrukturálne primárne saldo zlepšiť o 0,4 % HDP
- V skutočnosti sa zlepšilo len o 0,2 % HDP

Vývoj ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti

www.rozpoctovarada.sk

UKAZOVATEĽ DLHODOBEJ UDRŽATEĽNOSTI

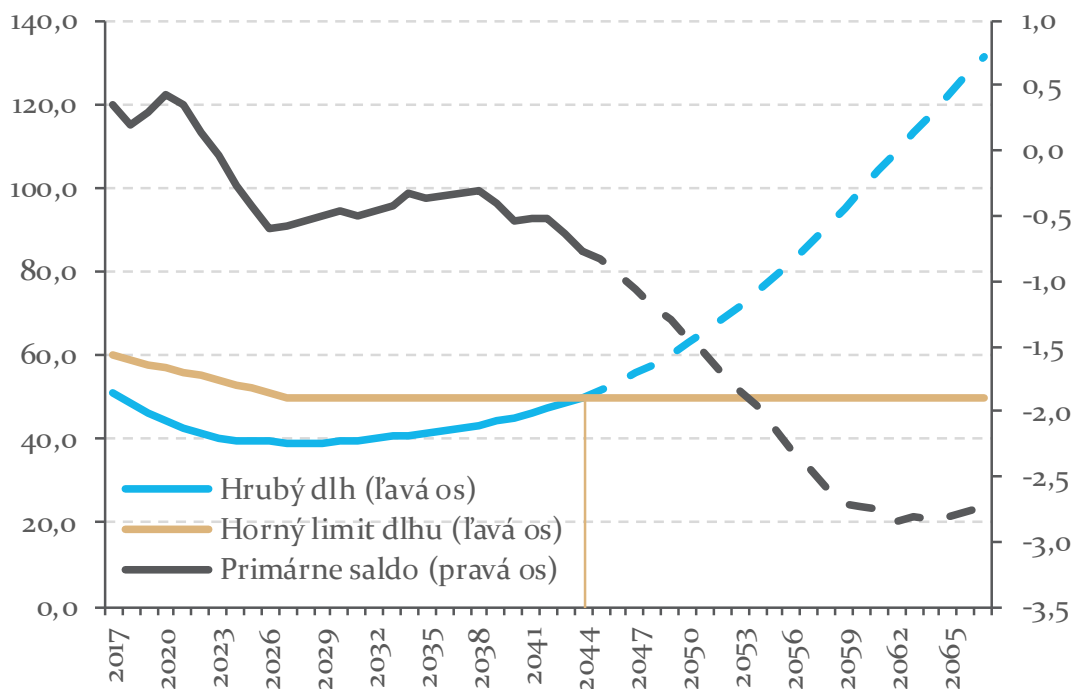
- Od roku 2011 výrazné zlepšenie dlhodobej udržateľnosti (konsolidácia, parametrické zmeny v dôchodkovom systéme)
- Počas posledných troch rokov nedošlo k výrazným zmenám (saldo rozpočtu sa zlepšovalo vďaka priaznivému makroekonomickému vývoju, čo bolo zahrnuté vo východiskách hodnotenia)

Vývoj dlhu a primárneho salda v základnom scenári

(zohľadňujúci výsledok hospodárenia v roku 2017, aktuálne prognózy makroekonomického a demografického vývoja)

www.rozpoctovarada.sk

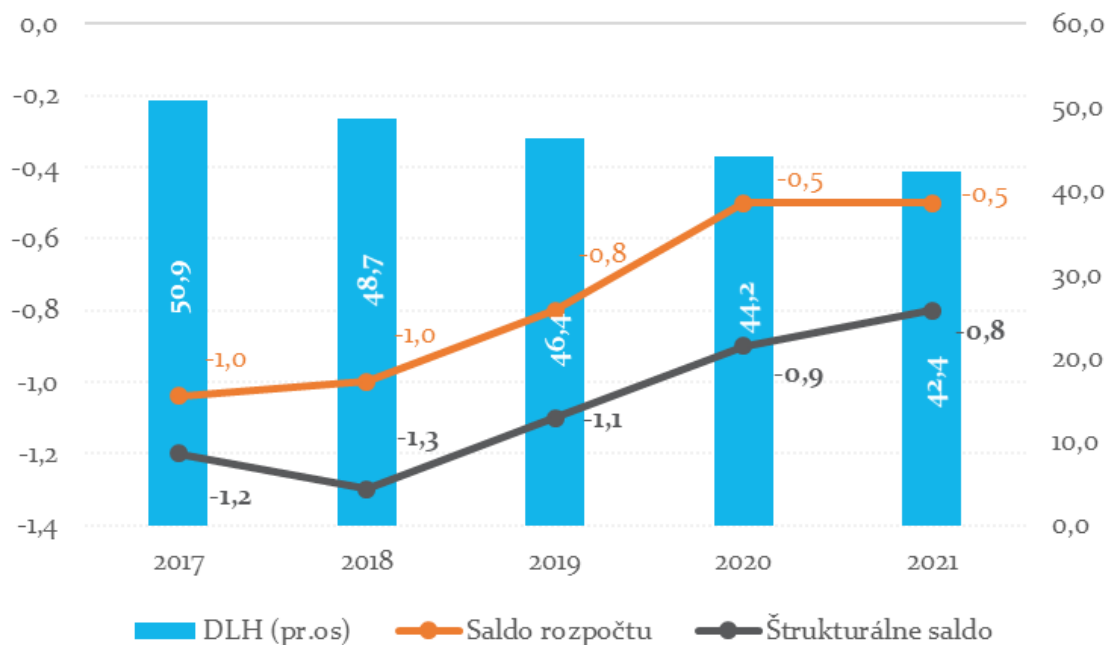
Vývoj dlhu a primárneho salda v základnom scenári (% HDP)

- Pri nezmenených politikách by sa zákonom stanovený limit dlhu prekročil v roku 2044
- Bez reakcie finančných trhov a zásahov vlády by dlh v roku 2067 dosiahol 131,6 % HDP
- Vplyv starnutia populácie sa prejaví najmä po roku 2040

Vývoj v strednodobom horizonte

www.rozpoctovarada.sk

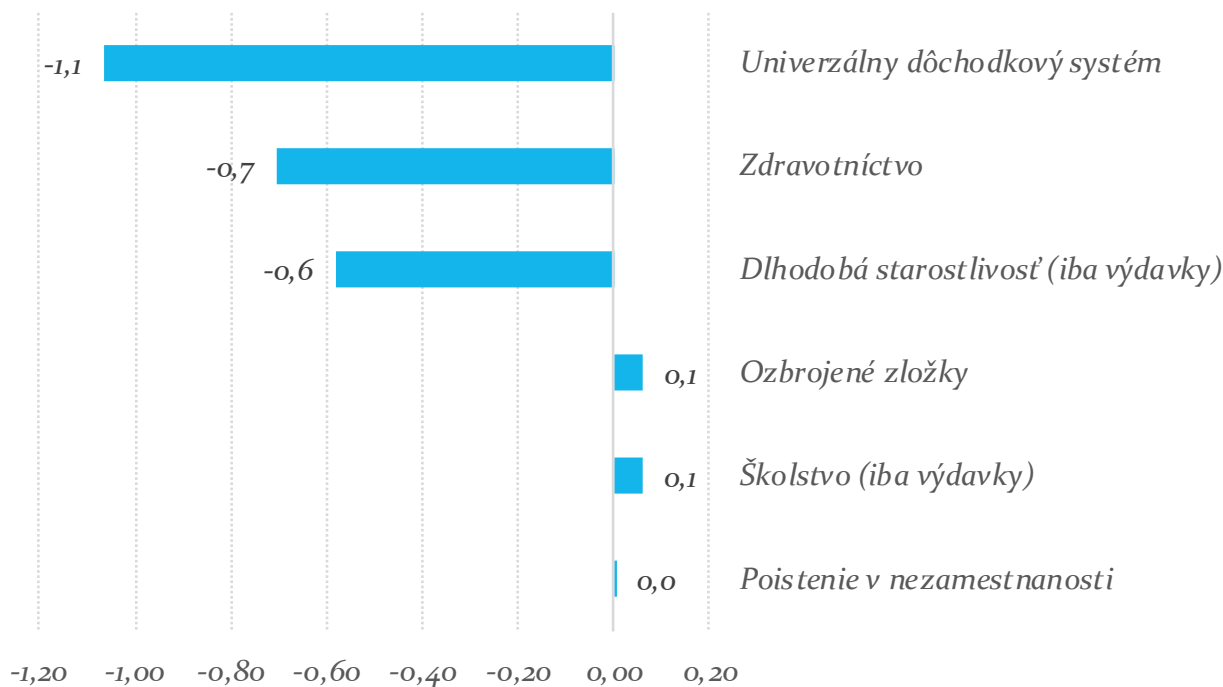
- Do roku 2021 deficit automaticky klesne o 0,5 % HDP
- V rovnakom období hrubý dlh klesne o viac ako 8 p.b., čo znamená jeho pokles pod dolnú hranicu ústavného zákona

Dlhodobé vplyvy demografie

Primárne saldo rozpočtu sa do roku 2067 zhorší o 2,2 % HDP

www.rozpoctovarada.sk

Vplyv na saldo rozpočtu do roku 2067 v % HDP

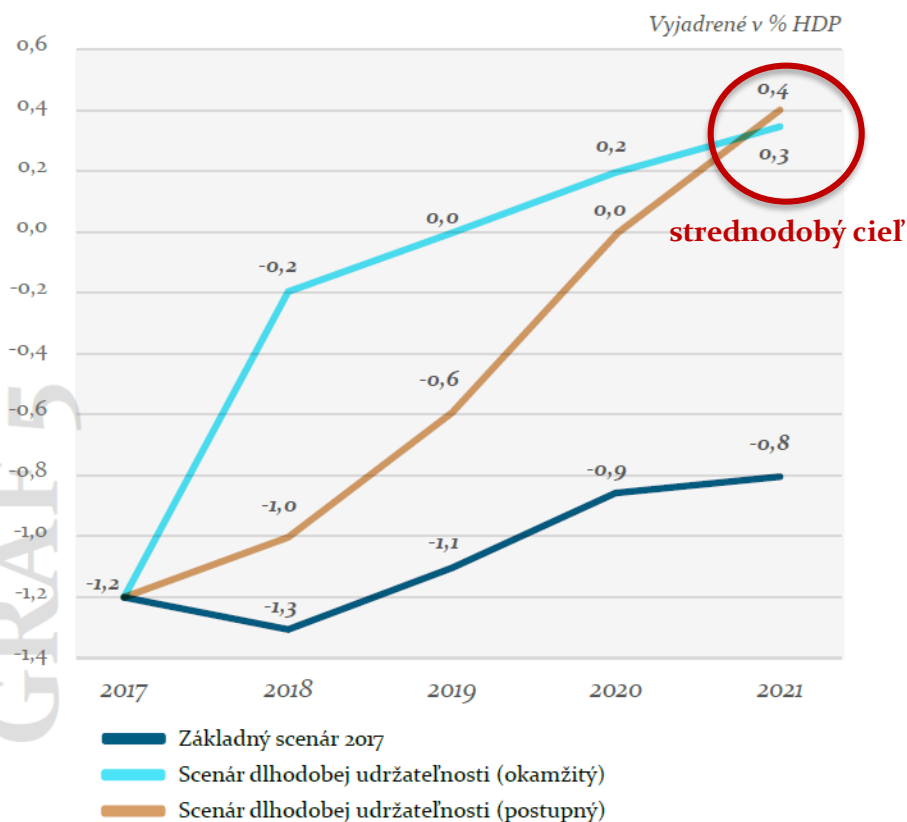
Zdroj: RRZ

Dosiahnutie dlhodobej udržateľnosti

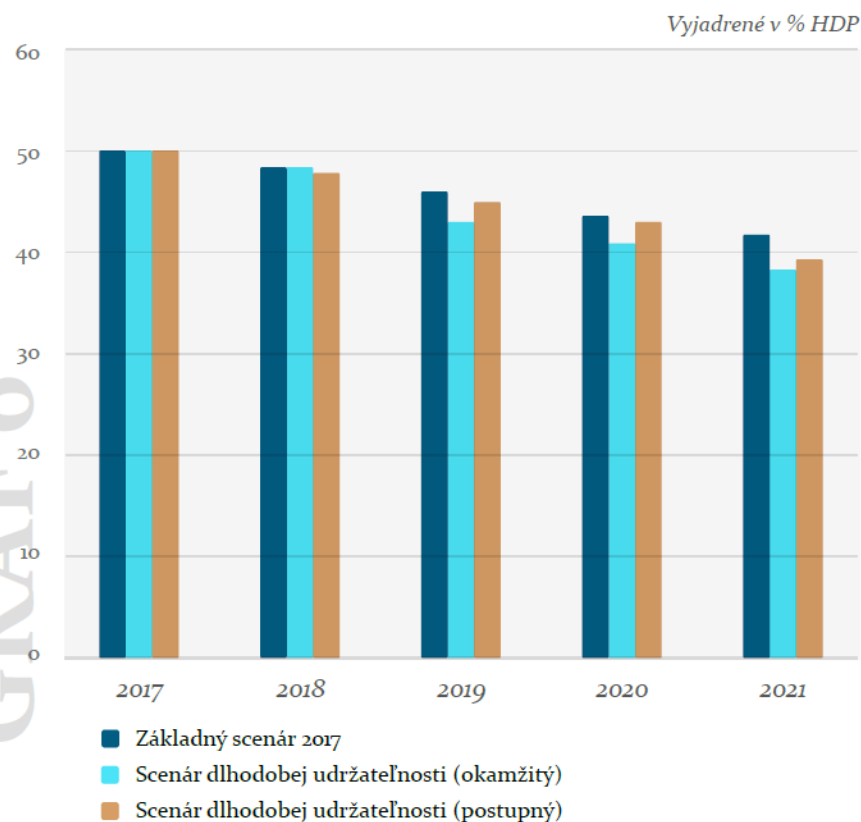
V prípade okamžitého prijatia potrebných opatrení sa bude štrukturálne saldo rýchlejšie zlepšovať a hrubý dlh bude výraznejšie klesať

www.rozpoctovarada.sk

Vývoj štrukturálneho salda

Vývoj hrubého dlhu v jednotlivých scenároch

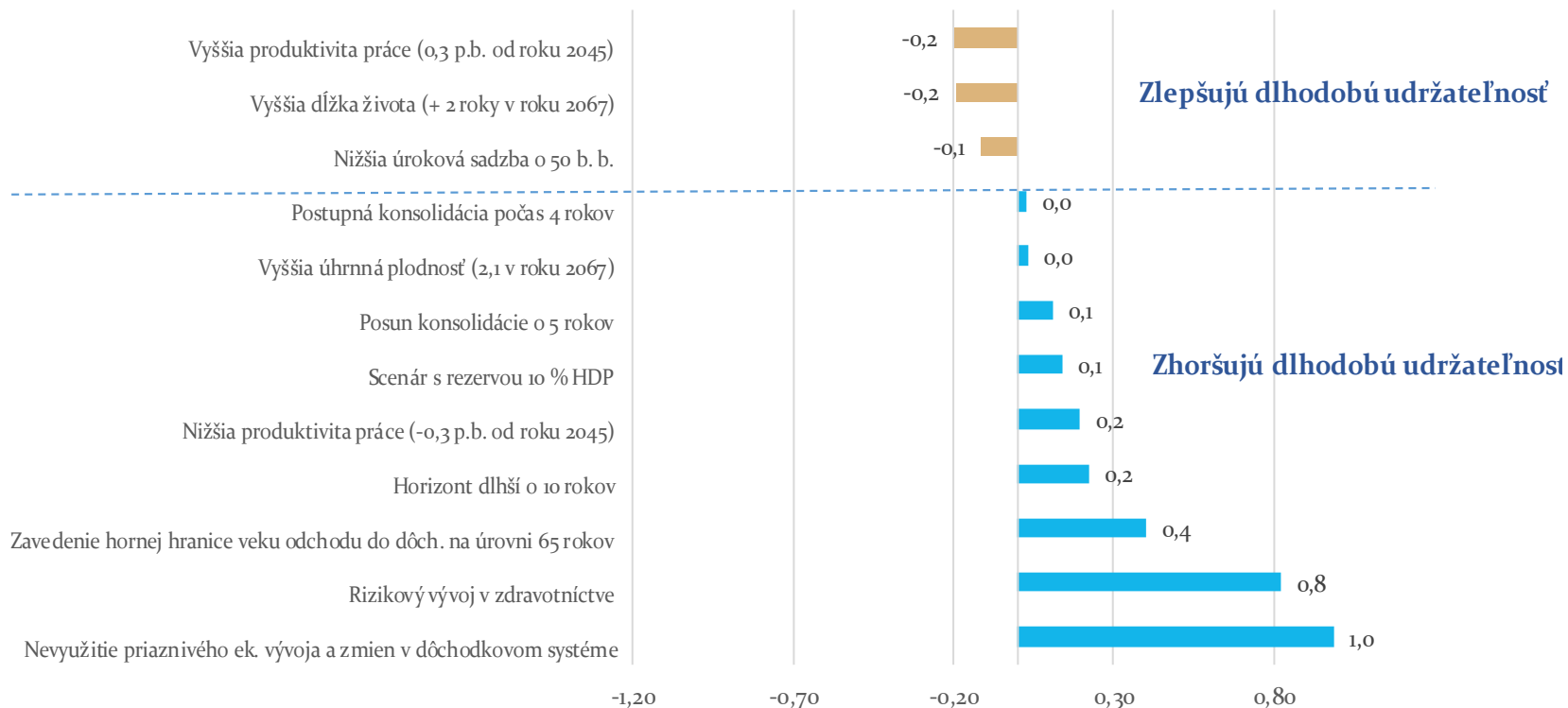
Citlivostné scenáre

Zavedenie hornej hranice veku odchodu do dôchodku na úrovni 65 rokov by zhoršilo udržateľnosť o 0,4 p.b.

www.rozpoctovarada.sk

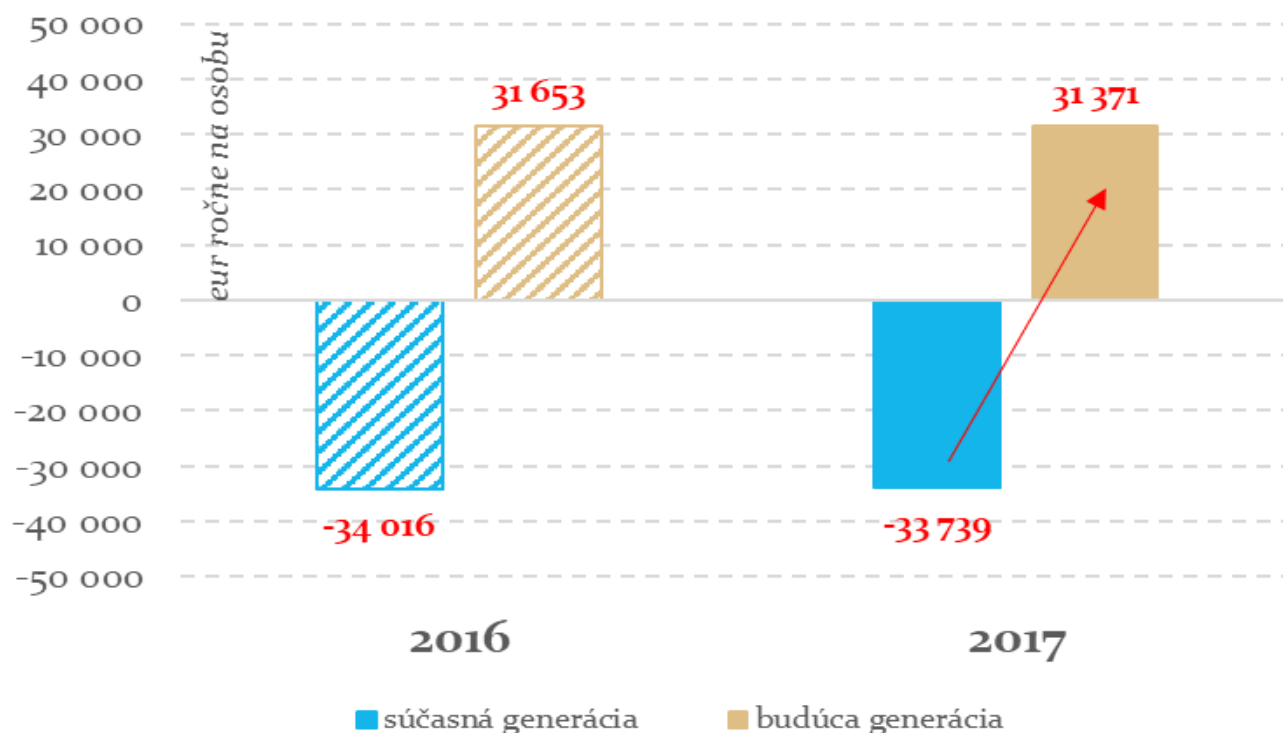
vyjadrené v % HDP

(odchýlka od ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti v roku 2017)

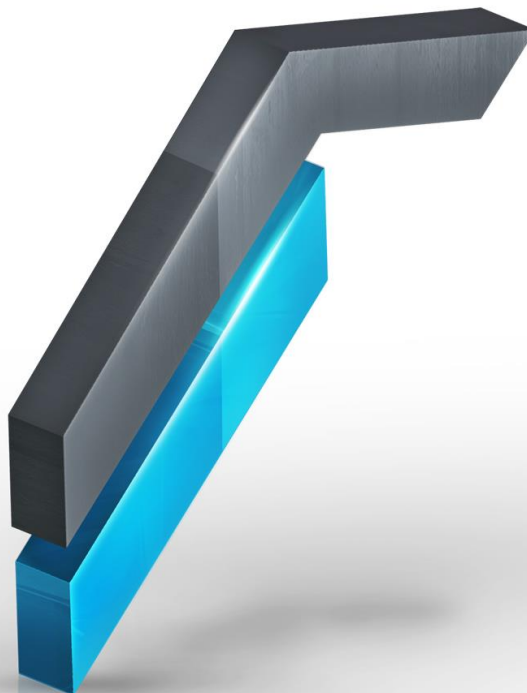

Generačné účty

Presun fiškálneho bremena na budúce generácie

- Zatiaľ čo dieťa narodené v roku 2017 dostane počas svojho života z verejných rozpočtov o 34 tisíc eur viac ako do nich zaplatí, za predpokladu dlhodobého rozpočtového obmedzenia, by sa budúce generácie ocitli v opačnej situácii a zaplatili do verejných rozpočtov o 31 tisíc eur viac.

Kancelária Rady pre
rozpočtovú zodpovednosť

Imricha Karvaša 1
Bratislava 1
813 25
Slovakia

www.rozpocetovarada.sk